

Ce înseamnă contravenție, ce înseamnă infracțiune? Când și cum facem să „scăpăm” de ele?

În viața unei organizații pot să apară, sub aspect fiscal, patru categorii de fapte:

- a) unele fără efecte fiscale negative – de la înregistrările contabile corecte până la unele fapte contrare legii, dar datorate numai neglijenței (le vom analiza, deoarece simpla neglijență, deci nu intenție, transformă adesea faptele cu consecințe în fapte fără consecințe);
- b) unele cu efecte fiscale materializate în dobânzi, penalități, majorări de întârziere și – începând cu 2016 – în penalități de nedeclarare;
- c) unele considerate contravenții;
- d) unele considerate infracțiuni.

Diferența dintre contravenție și infracțiune stă în pericolul social al faptei.

Infracțiunea este fapta care prezintă **pericol social** grav, săvârșită cu **vinovăție** și **prevăzută de legea penală**. Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale, iar pentru ca fapta să constituie infracțiune este nevoie să îndeplinească în mod cumulativ cele trei condiții subliniate mai sus.

Contravenția este o faptă cu pericol social mai redus, prevăzută în legi speciale. Vom reliefa contravențiile prevăzute de lege în domeniul contabilității și fiscalității, ca și infracțiunile în domeniu.

Atenție!

Aceeași faptă poate fi uneori contravenție *sau* infracțiune. Vom întâlni formularea „*constituie contravenție următoarele fapte, dacă nu întrunesc elementele pentru a fi considerate infracțiuni*” sau orice formulare similară, care arată că, în funcție de gravitate, fapta poate fi considerată cu pericol social mai ridicat sau mai scăzut. De către cine „poate fi considerată”? Fie de către organele de control fiscal – în sens larg – fie de către organele de urmărire/cercetare penală. Dar aceeași faptă NU poate fi în același timp și contravenție și infracțiune, dar din aceeași faptă pot izvorî concomitent o contravenție și o infracțiune (spre exemplu nedeplinirea declarațiilor fiscale poate fi contravenție, care poate să ascundă însă fapte de evaziune fiscală – infracțiune).

După cum vom sublinia, numai întrunirea în fapt a TUTUROR elementelor stabilite de legiuitor conduce la ideea de contravenție sau infracțiune. Vom insista în continuare pe faptul că **neîndeplinirea unui singur element definitoriu, așa cum este stabilit prin lege, al unei contravenții sau infracțiuni, face ca fapta să nu constituie contravenție sau infracțiune, chiar dacă toate celelalte elemente definitorii sunt întrunite.**

Acestea fiind spuse, să începem să punem în ordine reglementările actuale în materie...

Infracțiunile din Codul penal referitoare la activitatea financiar-contabilă

La acest capitol vom trece pentru început prin anumite aspecte esențiale referitoare la infracțiuni, pentru a vedea cum ne apărăm sau cum ieșim de sub acuzația de infracțiune. În partea a doua vom analiza infracțiunile prevăzute de Codul penal cu privire la activitatea financiar-contabilă, precum și urmările acestora.

Am dat definiția infracțiunii în partea introductivă a acestui studiu: fapta care prezintă **pericol social** grav, săvârșită cu **vinovăție** și **prevăzută de legea penală**. Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale, iar pentru ca fapta să constituie infracțiune este nevoie să îndeplinească în mod cumulativ cele trei condiții subliniate mai sus.

1. Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia din valorile apărute de lege și prin conținutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanță, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni. Spre exemplu, dacă nu s-au înregistrat venituri în valoare totală de 50 de lei, fapta poate să nu fie considerată **infracțiunea** de evaziune fiscală, dar se poate aplica o amendă penală.

Vinovăție există când fapta care prezintă pericol social este săvârșită cu intenție sau din culpă.

A. Fapta este săvârșită cu **intenție** când făptuitorul:

- a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;
- b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

B. Fapta este săvârșită din **culpă** când făptuitorul:

- a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
- b) nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să-l prevadă.

Diferențiere importantă

Fapta constând într-o **acțiune** săvârșită din **culpă** constituie infracțiune **numai atunci** când în lege se prevede în mod expres aceasta.

Fapta constând într-o **inacțiune** constituie infracțiune fie că este săvârșită cu intenție, fie din culpă, afară de cazul când legea sancționează numai săvârșirea ei cu intenție. Este exemplul infracțiunilor de evaziune fiscală: nu simpla comitere a faptelor reprezintă infracțiune, ci comiterea lor cu rea-credință și intenție este infracțiune, deoarece legea prevede expres aceasta.

2. Poate să răspundă penal și persoana juridică?

După o lungă perioadă în care răspunsul a fost negativ, după 2006 s-a admis și această formă de răspundere. Concret, persoanele juridice, cu excepția statului, a autorităților publice și a instituțiilor publice care desfășoară o activitate ce nu poate face obiectul domeniului privat, răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice, **dacă** fapta a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de legea penală.

Atenție!

Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit, în orice mod, la săvârșirea aceleiași infracțiuni.

Înainte de a trece la analiza faptelor care constituie infracțiuni, să discutăm despre **tentativa la infracțiune**, care constă în punerea în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul. Există tentativă și în cazul în care consumarea infracțiunii nu a fost posibilă datorită:

- insuficienței sau defectuoșității mijloacelor folosite,
- împrejurării că în timpul când s-au săvârșit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află (spre exemplu, la furtul dintr-o magazie lipsea marfa „căutată”).

În schimb, nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este datorată modului cum a fost concepută executarea.

De reținut

1. Tentativa se pedepsește **numai când legea prevede expres aceasta**, cu o pedeapsă cuprinsă între jumătatea minimului și jumătatea maximumului prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, fără ca minimul să fie mai mic decât minimul general al pedepsei.

2. În cazul persoanei juridice, tentativa se sancționează cu amendă cuprinsă între minimul special și maximumul special al amenzii prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, reduse la jumătate. La această pedeapsă se pot adăuga una sau mai multe pedepse complementare.

3. Nu se pedepsește autorul care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a încunoscintat autoritățile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuși consumarea infracțiunii. Totuși, dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracțiune, se aplică pedeapsa pentru această infracțiune.

Deoarece o infracțiune este săvârșită uneori de mai multe persoane (spre exemplu administratorul îi pune în vedere contabilului să nu înregistreze anumite facturi de venituri sau să înregistreze cheltuieli fictive sau care nu sunt aferente activității; sau doi contabili săvârșesc un fals în documentele de plată etc.) se cuvine să vedem care e soarta făptuitorilor, odată constatată infracțiunea.

3. Cine și în ce mod poate să comită infracțiunea?

Făptuitori ai unei infracțiuni pot fi:

- *autorul* (persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală)
- *instigatorul* (persoana care, cu intenție, determină pe o altă persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală)
- *complicele* (persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârșirii faptei, că va tăinuși bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârșirea faptei promisiunea nu este îndeplinită).

Ce nu vrea ANAF să știi. Piruete legale în aspecte fiscale

Ideea este că **instigatorul și complicele la o faptă prevăzută de legea penală săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține seama de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii.**

Cu alte cuvinte, indiferent cine a instigat la fals, evaziune etc. și cine a executat în fapt, pedeapsa este principial între aceleași limite, doar că este circumstanțiată în funcție de implicarea fiecărui participant.

Interesant este că legea penală prevede că actele de instigare **neurmăte** de executarea faptei, precum și actele de instigare urmate de **desistarea** (renunțarea) **autorului** ori de împiedicarea de către acesta a producerii rezultatului, se sancționează cu o pedeapsă mai apropiată de minim – dar tot se pedepsește! Excepția, adică nepedepsirea, apare dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea la care s-a instigat este de 2 ani sau mai mică, dar și aici apare o excepție la excepție: se pedepsește orice faptă când actele îndeplinite de autor până în momentul desistării constituie altă faptă prevăzută de legea penală.

Participantul nu se pedepsește dacă în cursul executării, dar înainte de descoperirea faptei, împiedică consumarea acesteia. *Dacă însă actele săvârșite până în momentul împiedicării constituie o altă faptă prevăzută de legea penală, participantului i se aplică pedeapsa pentru această faptă.*

Două nuanțări

Determinarea, înlesnirea sau ajutorarea în orice mod, cu intenție, la săvârșirea din **culpă** (a se vedea mai sus) de către o altă persoană, a unei fapte prevăzute de legea penală, se sancționează cu pedeapsa pe care legea o prevede pentru fapta comisă cu intenție.

Determinarea, înlesnirea sau ajutorarea în orice mod, cu intenție, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă **fără vinovăție**, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune.

4. Ce nu vrea ANAF să știi: fapta comisă fără vinovăție nu este infracțiune

Dacă tot discutăm despre faptă comisă fără vinovăție, specificăm că anumite împrejurări fac ca fapta prevăzută de legea penală, îndeplinită cu intenție, să fie considerată ca săvârșită fără vinovăție – și atunci **fapta nu mai este infracțiune**.

Exemple:

1. Contabilul înregistrează facturi care „umflă” cheltuielile – deci este complice sau autor al faptei de evaziune fiscală – DAR fapta sa nu este infracțiune dacă reușește să dovedească faptul că administratorul l-a silit la aceasta, sub amenințarea că „îl dă afară”, în condițiile în care contabilul este unic întreținător de familie (în acest caz discutăm de constrângere morală; evident, administratorul societății va răspunde atât pentru evaziune cât și – dacă este cazul – pentru amenințare sau șantaj).

2. Contabilul nu înregistrează anumite venituri - dar nu este evaziune fiscală deoarece administratorul nu i-a transmis facturile respective (eroare de fapt).

Vom reproduce prevederile referitoare la cauzele care înlătură vinovăția.

Așadar, avem în Codul Penal, clar reglementate:

Cauzele justificative
<p>Art. 18 Dispoziții generale</p> <p>(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă există vreuna dintre cauzele justificative prevăzute de lege.</p> <p>(2) Efectul cauzelor justificative se extinde și asupra participanților.</p>
<p>Art. 19 Legitima apărare</p> <p>(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în legitimă apărare.</p> <p>(2) Este în legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă apărarea este proporțională cu gravitatea atacului.</p> <p>(3) Se prezumă a fi în legitimă apărare, în condițiile alin. (2), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de aceasta, fără drept, prin violență, viclenie, efracție sau alte asemenea modalități nelegale ori în timpul nopții.</p>
<p>Art. 20 Starea de necesitate</p> <p>(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în stare de necesitate.</p> <p>(2) Este în stare de necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva de la un pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat.</p>
<p>Art. 21 Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații</p> <p>(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală constând în exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.</p> <p>(2) Este de asemenea justificată fapta prevăzută de legea penală constând în îndeplinirea unei obligații impuse de autoritatea competentă, în forma prevăzută de lege, dacă aceasta nu este în mod vădit ilegală.</p>
<p>Art. 22 Consimțământul persoanei vătămate</p> <p>(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită cu consimțământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol.</p> <p>(2) Consimțământul persoanei vătămate nu produce efecte în cazul infracțiunilor contra vieții, precum și atunci când legea exclude efectul justificativ al acestuia.</p>
Cauzele de neimputabilitate
<p>Art. 23 Dispoziții generale</p> <p>(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă a fost comisă în condițiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate.</p> <p>(2) Efectul cauzelor de neimputabilitate nu se extinde asupra participanților, cu excepția cazului fortuit.</p>
<p>Art. 24 Constrângerea fizică</p>

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

Art. 25**Constrângerea morală**

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin amenințare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia și care nu putea fi înlăturat în alt mod.

Art. 26**Excesul neimputabil**

(1) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana aflată în stare de legitimă apărare, care a depășit, din cauza tulburării sau temerii, limitele unei apărări proporționale cu gravitatea atacului.

(2) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana aflată în stare de necesitate, care nu și-a dat seama, în momentul comiterii faptei, că pricinuieste urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Art. 27**Minoritatea făptuitorului**

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de un minor, care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condițiile legale pentru a răspunde penal.

Art. 28**Iresponsabilitatea**

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale ori nu putea să le controleze, fie din cauza unei boli psihice, fie din alte cauze.

Art. 29**Intoxicația**

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale ori nu putea să le controleze, din cauza intoxicării involuntare cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive.

Art. 30**Eroarea**

(1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și faptelor săvârșite din culpă pe care legea penală le pedepsește, numai dacă necunoașterea stării, situației ori împrejurării respective nu este ea însăși rezultatul culpei.

(3) Nu constituie circumstanță agravantă sau element circumstanțial agravant starea, situația ori împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârșirii infracțiunii.

(4) Prevederile alin. (1) - (3) se aplică în mod corespunzător și în cazul necunoașterii unei dispoziții legale extrapenale.

(5) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită ca urmare a necunoașterii sau cunoașterii greșite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.

Art. 31**Cazul fortuit**

Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală al cărei rezultat e consecința unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

5. Infracțiunile posibile în domeniul financiar-contabil, reglementate prin Codul penal

Specificăm că în Codul penal sunt cuprinse doar o parte din infracțiunile posibile din domeniul financiar-contabil. Un număr mult mai mare de infracțiuni sunt prevăzute în legi care reglementează domenii speciale (contabilitate, societăți, insolvență, fiscalitate, procedură fiscală etc.).

Mai precizăm ceva: vom reproduce în paralel prevederile vechiului Cod penal și ale actualului Cod, pentru o nuanță care nu trebuie să ne scape. Astfel, vom observa că, pentru aceeași faptă, pedepsele din cele două coduri sunt diferite. Însă în materie penală se aplică legea cea mai favorabilă. Ce înseamnă aceasta? Dacă o faptă a fost săvârșită sub imperiul *vechiului* Cod penal și:

a) este descoperită sub imperiul *actualului* Cod penal, care prevede pedepse mai blânde, se aplică Noul Cod penal

b) este descoperită sub imperiul *actualului* Cod penal, dar *vechiul* Cod penal prevede pedepse mai blânde, se aplică vechiul Cod penal

Acestea fiind spuse, în domeniul financiar-contabil au fost/sunt incriminate *prin Codul penal* următoarele fapte:

Codul penal 1968	Actualul Cod penal
<p>Art. 213 Abuzul de încredere (1) Însușirea unui bun mobil al altuia, deținut cu orice titlu, sau dispunerea de acest bun pe nedrept ori refuzul de a-l restitui, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 4 ani sau cu amendă. (2) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepția cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.</p>	<p>Art. 238 Abuzul de încredere (1) Însușirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat în baza unui titlu și cu un anumit scop, ori refuzul de a-l restitui se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.</p> <p>Art. 239 Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor (1) Fapta debitorului de a înstrăina, ascunde, deteriora sau distruge, în tot sau în parte, valori ori bunuri din patrimoniul său ori de a invoca acte sau datorii fictive în scopul fraudării creditorilor se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta persoanei care, știind că nu va putea plăti, achiziționează bunuri ori servicii producând o pagubă creditorului.</p>

	(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
<p>Art. 215 Înșelăciunea</p> <p>(1) Inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 12 ani.</p> <p>(2) Înșelăciunea săvârșită prin folosire de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.</p> <p>(3) Inducerea sau menținerea în eroare a unei persoane cu prilejul încheierii sau executării unui contract, săvârșită în așa fel încât, fără această eroare, cel înșelat nu ar fi încheiat sau executat contractul în condițiile stipulate, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alineatele precedente, după distincțiile acolo arătate.</p> <p>(4) Emiterea unui cec asupra unei instituții de credit sau unei persoane, știind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum și fapta de a retrage, după emitere, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul arătat în alin. 1, dacă s-a pricinuit o pagubă posesorului cecului, se sancționează cu pedeapsa prevăzută în alin. 2.</p> <p>(5) Înșelăciunea care a avut consecințe deosebit de grave se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi.</p>	<p>Art. 244 Înșelăciunea</p> <p>(1) Inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust și dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.</p> <p>(2) Înșelăciunea săvârșită prin folosirea de nume sau calități mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni.</p> <p>(3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.</p>
<p>Art. 222 Sanționarea tentativei</p> <p>Tentativa infracțiunilor prevăzute în art. 208–212, 215, 2151, 217 și 218 se pedepsește.</p>	<p>Art. 248 Sanționarea tentativei</p> <p>Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 239 alin. (1), art. 241 și art. 244 - 247 se pedepsește.</p>

Spre deosebire de vechiul Cod penal, actualul cod tratează și infracțiunile de **bancrută** (simplă, respectiv frauduloasă).

Dincolo de pedeapsa principală (privare de libertate, pedeapsă cu suspendare, amendă etc.) există, ca măsură complementară, și confiscarea specială, reglementată asemănător atât în vechiul cât și în Noul Cod penal:

Codul penal 1968	Actualul Cod penal
<p>Art. 118 Confiscarea specială (1) Sunt supuse confiscării speciale: a) bunurile produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală; b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, la săvârșirea unei infracțiuni, dacă sunt ale infractorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor. Această măsură nu poate fi dispusă în cazul infracțiunilor săvârșite prin presă; c) bunurile produse, modificate sau adaptate în scopul săvârșirii unei infracțiuni, dacă au fost utilizate la comiterea acesteia și dacă sunt ale infractorului. Când bunurile aparțin altei persoane confiscarea se dispune dacă producerea, modificarea sau adaptarea a fost efectuată de proprietar ori de infractor cu știința proprietarului; d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârșirea unei fapte sau pentru a răsplăti pe făptuitor; e) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia; f) bunurile a căror deținere este interzisă de lege. (2) În cazul prevăzut în alin. 1 lit. b), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproportionată față de natura și gravitatea infracțiunii, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea infracțiunii și de contribuția bunului la producerea acesteia. (3) În cazurile prevăzute în alin. 1 lit. b) și c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu sunt ale infractorului, iar persoana căreia îi aparțin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se confiscă echivalentul în bani al acestora. (4) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora. (5) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, cu excepția bunurilor prevăzute în alin. 1 lit. b) și c). (6) Instanța poate să nu dispună confiscarea bunului dacă acesta face parte din mijloacele de existență, de trebuință zilnică ori de exercitare a profesiei infractorului sau a persoanei asupra căreia ar putea opera măsura confiscării speciale. (...)</p> <p>Art. 118² Confiscarea extinsă</p>	<p>Art. 112 Confiscarea specială (1) Sunt supuse confiscării speciale: a) bunurile produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală; b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor; c) bunurile folosite, imediat după săvârșirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obținut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor; d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală sau pentru a răsplăti pe făptuitor; e) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia; f) bunurile a căror deținere este interzisă de legea penală. (2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. b) și lit. c), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproportionată față de natura și gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la aceasta. Dacă bunurile au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârșirii faptei prevăzute de legea penală, se dispune confiscarea lor în întregime. (3) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. b) și lit. c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparțin infractorului, iar persoana căreia îi aparțin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora, cu aplicarea dispozițiilor alin. (2). (4) Dispozițiile alin. (1) lit. b) nu se aplică în cazul faptelor săvârșite prin presă. (5) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit alin. (1) lit. b) - e) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora. (6) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea,</p>

(1) Sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele menționate la art. 118, în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea uneia dintre următoarele infracțiuni, dacă fapta este susceptibilă să îi procure un folos material și pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de **5 ani** sau mai mare:

(...)

e) infracțiunea de spălare a banilor;

(...)

g) infracțiuni din legislația privind prevenirea și combaterea terorismului;

h) asocierea pentru săvârșirea de infracțiuni;

i) infracțiunea de inițiere sau constituire a unui grup infracțional organizat ori de aderare sau sprijinire sub orice formă a unui astfel de grup;

j) infracțiuni contra patrimoniului;

(...)

m) divulgarea secretului economic, concurența neloială, nerespectarea dispozițiilor privind operațiile de import sau export, deturnarea de fonduri, nerespectarea dispozițiilor privind importul de deșeuri și reziduuri;

(...)

p) infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură cu infracțiunile de corupție, infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene;

q) infracțiuni de evaziune fiscală;

r) infracțiuni privind regimul vamal;

s) infracțiunea de bancrută frauduloasă;

ș) infracțiuni săvârșite prin intermediul sistemelor informatice și al mijloacelor de plată electronice;

(...).

(2) Confiscarea extinsă se dispune dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată, într-o perioadă de 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței, depășește în mod vădit veniturile obținute de aceasta în mod licit;

b) instanța are convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute la alin. 1.

(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin. 2 se ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată sau de un terț unui membru de familie, persoanelor cu care persoana condamnată a stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți ori dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu acesta, persoanelor juridice asupra cărora persoana condamnată deține controlul.

(4) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înțelege și sumele de bani.

cu excepția bunurilor prevăzute în alin. (1) lit. b) și lit. c).

Art. 112¹

Confiscarea extinsă

Sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele prevăzute la art. 112, când față de o persoană se dispune condamnarea pentru o faptă susceptibilă să îi procure un folos material și pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 4 ani sau mai mare, instanța își formează convingerea că bunurile respective provin din activități infracționale. Convingerea instanței se poate baza inclusiv pe disproporția dintre veniturile licite și averea persoanei.

(2) Confiscarea extinsă se dispune asupra bunurilor dobândite de persoana condamnată într-o perioadă de 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței. Confiscarea extinsă poate fi dispusă și asupra bunurilor transferate către terți, dacă aceștia știau sau ar fi trebuit să știe că scopul transferului a fost evitarea confiscării.

(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin. (2) se va ține seama și de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terț unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deține controlul.

(4) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înțelege și sumele de bani.

(5) La stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, membrii familiei acesteia.

(6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(7) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea.

(8) Confiscarea nu poate depăși valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. (2), care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.

Ce nu vrea ANAF să știi. Piruete legale în aspecte fiscale

(5) La stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, persoanele prevăzute la alin. 3.

(6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(7) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării.

(8) Confiscarea nu poate depăși valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. 2, care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.

Noul Cod penal aduce pentru domeniul financiar-contabil și infracțiuni care nu erau prevăzute în Codul penal din 1968, modificat:

Art. 250

Efectuarea de operațiuni financiare în mod fraudulos

(1) Efectuarea unei operațiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, valoare monetară sau monedă virtuală, prin utilizarea, fără consimțământul titularului, a unui instrument de plată fără numerar sau a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează efectuarea uneia dintre operațiunile prevăzute în alin. (1), prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.

(3) Transmiterea neautorizată către altă persoană a oricăror date de identificare, în vederea efectuării uneia dintre operațiunile prevăzute în alin. (1), se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Art. 250¹

Operațiuni ilegale cu instrumente de plată fără numerar

(1) Deținerea în vederea utilizării frauduloase a unui instrument de plată fără numerar însușit prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la art. 228, art. 229, art. 233-236, art. 238, art. 239, art. 243, art. 244 și art. 295 se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Dobândirea pentru sine sau pentru altul, inclusiv prin primire, însușire, cumpărare sau ca urmare a unei operațiuni precum transferul, importul, exportul, vânzarea, transportul, distribuirea sau punerea la dispoziție în vederea utilizării frauduloase a unui instrument de plată fără numerar obținut prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la art. 228, art. 229, art. 233-236, art. 238, art. 239, art. 243, art. 244 și art. 295 se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Fabricarea, producerea, primirea, deținerea, transmiterea sau punerea la dispoziție a unui dispozitiv, instrument, date informatice, echipamente, inclusiv hardware sau software, ori a oricăror alte mijloace, cu scopul de a servi la însușirea unui instrument de plată fără numerar prin săvârșirea uneia dintre faptele prevăzute la art. 228, art. 229, art. 233-236, art. 238, art. 239, art. 243, art. 244 și art. 295, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(4) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (3) se sancționează și dobândirea pentru sine sau pentru altul, inclusiv prin importul, exportul, vânzarea, transportul sau distribuția unui dispozitiv,